

SPRAWOZDANIE
z wykonania budżetu Gminy Tłuszcz za 2023 rok

Budżet Gminy Tłuszcz na rok 2023 został uchwalony dnia 15 grudnia 2022 roku Uchwałą Nr XX.387.2022 Rady Miejskiej w Tłuszczu i określał:

- dochody budżetu Gminy na kwotę **102 952 774,71 zł** w tym:
 - dochody bieżące w kwocie **86 630 288,28 zł**
 - dochody majątkowe w kwocie **16 322 486,43 zł**
- wydatki budżetu Gminy na kwotę **130 922 906,87 zł** w tym:
 - wydatki bieżące w kwocie **91 472 508,54 zł**
 - wydatki majątkowe w kwocie **39 450 398,33 zł**

Na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminom ustawami zaplanowano kwotę **8 588 737,00 zł**, zaś na działania określone w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii przewidziano kwotę **576 419,38 zł**.

Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego wynosił **761 773,66 zł**.

Dotacje udzielone z budżetu podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych zaplanowano w następujących kwotach:

- dotacje podmiotowe **4 013 910,12 zł**,
- dotacje celowe **679 125,91 zł**.

Dochody z opłat i kar za korzystanie ze środowiska zaplanowano w kwocie **10 000,00 zł**, a wydatki na finansowanie zadań Gminy Tłuszcz w zakresie ochrony środowiska w kwocie **185 355,00 zł**.

Ustalono przychody budżetu w kwocie **30 647 232,16 zł**.

Ustalono rozchody budżetu w kwocie **2 677 100,00 zł** z tytułu spłat:

- kredytów w kwocie **2 372 900,00 zł**,
- pożyczek w kwocie **304 200,00 zł**,
- w tym na spłatę pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie **258 000,00 zł**.

W wyniku zmian uchwały budżetowej dokonanych uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza na dzień 31.12.2023 r. plan budżetu wynosił:

- plan dochodów **116 890 251,60 zł** w tym:

- plan dochodów bieżących 96 015 530,11 zł,
- plan dochodów majątkowych 20 874 721,49 zł,

- plan wydatków **143 348 239,73 zł** w tym:

- plan wydatków bieżących 95 528 067,22 zł,
- plan wydatków majątkowych 47 820 172,51 zł,

- plan zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminom ustawami **8 677 136,35 zł**.

Planowany deficyt budżetu gminy na 31.12.2023 r. wyniósł **26 457 988,13 zł**.

Planowane przychody wyniosły łącznie **29 135 088,13 zł**.

I. Dochody bieżące.

Dochody ogółem:

- plan	116 890 251,60 zł
- wykonanie	115 809 820,73 zł
- % wykonanie	99,08 %

w tym:

dochody bieżące:

- plan	96 015 530,11 zł
- wykonanie	98 880 491,72 zł
- % wykonanie	102,98 %

dochody majątkowe:

- plan	20 874 721,49 zł
- wykonanie	16 929 329,01 zł
- % wykonanie	81,10 %

Dochody bieżące

Dochody bieżące zrealizowano w 102,98 %. Realizacja planu dochodów bieżących w większości działów klasyfikacji budżetowej przebiegała zgodnie z planem.

W następujących działach wykonanie planu dochodów bieżących odbiegało od planu:

- W dziale 600 „Transport i łączność” wpłynęły kary umowne w kwocie 238 445,10 zł z tytułu przekroczenia terminu wykonania umowy, z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.
- W dziale 851 „Ochrona zdrowia” wykonano plan dochodów w 64,88%. Wpłynęła w pełnej wysokości przyznana dotacja z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. W dniu 29.12.2023 r. zwrócono do MUW niewykorzystaną dotację w kwocie 1 741,98 zł.
- W dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” plan dochodów został zrealizowany w 83,12 %. Wpłynęły w pełnej wysokości przyznane dotacje z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. W dniu 28.12.2023 r. zwrócono do MUW niewykorzystaną dotację w kwocie 1 123,53 zł na dofinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów niepełnosprawnych. W dniu 28.12.2023 r. zwrócono do MUW niewykorzystaną dotację w kwocie 6 796,95 zł na dofinansowanie pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

Dochody majątkowe

Dochody majątkowe zrealizowano w 81,10 %.

- W dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo” plan dochodów zrealizowano w 70,37 %. Zaplanowano dofinansowanie w kwocie 1 992 801,00 zł na zadanie „Rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej na obszarze wiejskim w Gminie Tłuszcz”, zgodnie z zawartą umową nr 00237-65150-UM0710443/22 z Samorządem Województwa Mazowieckiego. W 2023 roku Gmina Tłuszcz nie otrzymała środków na realizację zadania.
- W dziale 758 „Różne rozliczenia” odnotowano wykonanie dochodów na poziomie 29,75 %. Wpłynęła dotacja z MUW w kwocie 105 869,80 zł, jako zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok ubiegły. Zaplanowano dotację w kwocie 250 000,00 zł z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności na realizację zadania „MALUCH+” w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Dotacja nie wpłynęła.
- W dziale 855 „Rodzina” nie zrealizowano planu dochodów. Zaplanowano dotację w kwocie 33 730,00 zł z Budżetu Państwa na realizację zadania „MALUCH+” w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- W dziale 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” nie zrealizowano planu dochodów. Zaplanowano środki w kwocie 2 499 750,00 zł z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład na zadanie „Poprawa warunków rozwoju działalności kulturalnej w Gminie Tłuszcz”.

Należności z tytułu dochodów na dzień 31.12.2023 r. wynoszą **5 599 075,41 zł**, w tym:

- należności wymagalne 4 419 728,14 zł,
- pozostałe należności 1 179 347,27 zł.

Należności wymagalne wynoszą **4 419 728,14 zł**, w tym:

- z wpływów z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości **188,05 zł**,

- z podatku od nieruchomości od osób prawnych **444 604,98 zł**,
- z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej **32 484,91 zł**,
- z podatku leśnego od osób prawnych **775,43 zł**,
- z podatku rolnego od osób prawnych **44,00 zł**,
- z podatku od środków transportowych od osób prawnych **16 356,17 zł**,
- z podatku od czynności cywilnoprawnych od osób prawnych **796,84 zł**,
- z podatku od nieruchomości od osób fizycznych **607 892,40 zł**,
- z podatku rolnego od osób fizycznych **19 137,69 zł**,
- z podatku leśnego od osób fizycznych **7 419,62 zł**,
- z podatku od środków transportowych od osób fizycznych **105 520,42 zł**,
- z podatku od czynności cywilnoprawnych od osób fizycznych **6 392,82 zł**,
- z wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi **682 419,58 zł**,
- z podatku od spadków i darowizn od osób fizycznych **1 794,61 zł**,
- z wpływów z czynszu dzierżawy **2 888,10 zł**,
- z pozostałych odsetek **9 143,11 zł**,
- z wpływów za zajęcie pasa drogowego **59 231,21 zł**,
- z dochodów jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (fundusz alimentacyjny) **2 404 120,16 zł**,
- z wpływów z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego **3 639,90 zł**,
- z wpływów z różnych dochodów **400,00 zł**,
- z wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności **485,49 zł**,
- z zwrotów nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych za lata ubiegłe **6 385,47 zł**,
- z zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych za lata ubiegłe **7 607,18 zł**.

Nadpłaty wynoszą: **179 047,30 zł**, w tym:

- z wpływów z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości **43,25 zł**,
- z podatku od nieruchomości od osób prawnych **197,00 zł**,
- z podatku od nieruchomości od osób fizycznych **35 905,76 zł**,
- z podatku rolnego od osób fizycznych **5 860,00 zł**,
- z podatku rolnego od osób prawnych **84,09 zł**,
- z podatku leśnego od osób fizycznych **3 016,00 zł**,
- z podatku od środków transportowych od osób fizycznych **4 603,99 zł**,
- z podatku od środków transportowych od osób prawnych **208,02 zł**,
- z wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi **100 212,13 zł**,
- z wpływów z czynszu dzierżawy **235,72 zł**,
- z wpływów za zajęcie pasa drogowego **26 795,50 zł**,
- z wpływów z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego **1 885,84 zł**.

Skutki obniżenia przez Radę Miejską w Tłuszczu górnych stawek podatków za okres sprawozdawczy wyniosły 2 549 969,00 zł. Kwota ta stanowi 3 % wykonania dochodów.

Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) za okres sprawozdawczy wynoszą 32 914,64 zł.

Skutki udzielonych umorzeń zaległości podatkowych wraz z odsetkami za okres sprawozdawczy wynoszą 103 310,07 zł.

W celu wyegzekwowania należności podatkowych do osób fizycznych w 2023 r. wystawiono 1613 upomnień z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego na łączną kwotę 554 592,89 zł. Wystawiono 468 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 141 636,49 zł. Natomiast dla osób prawnych wystawiono w 2023 r. 8 upomnień na kwotę 12 341,52 zł oraz 4 tytuły wykonawcze na kwotę 69 867,00 zł.

Z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie w 2023 r. wystawiono 11 wezwań do zapłaty na łączną kwotę 832,59 zł.

Z tytułu dzierżawy rocznej w 2023 r. wystawiono 15 wezwań do zapłaty na łączną kwotę 313,10 zł.

W celu wyegzekwowania należności podatkowych z tytułu podatku od środków transportowych od osób fizycznych w 2023 r. wystawiono 35 upomnień na kwotę 81 550,57 zł oraz 20 tytułów wykonawczych na kwotę 33 973,52 zł. Natomiast od osób prawnych wystawiono 2 upomnienia na łączną kwotę 5 198,00 zł oraz 2 tytuły wykonawcze na kwotę 5 859,00 zł.

W celu wyegzekwowania należności z tytułu opłat lokalnych wystawiono 22 upomnienia na łączną kwotę 1 343,39 zł.

W celu wyegzekwowania należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 roku wystawiono 1639 upomnień na kwotę 516 831,57 zł oraz 720 tytułów wykonawczych na kwotę 252 270,82 zł.

W celu wyegzekwowania należności z tytułu opłaty adiacenckiej w 2023 roku wystawiono 27 upomnień na kwotę 40 245,58 zł oraz 6 tytułów wykonawczych na kwotę 4 739,11 zł.

Szczegółowe wykonanie planu dochodów budżetowych zostało przedstawione w załącznikach do sprawozdania:

- wykonanie planu dochodów bieżących za 2023 rok- załącznik nr 1,
- wykonanie planu dochodów majątkowych za 2023 rok- załącznik nr 2,
- wykonanie planu dochodów związane z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w 2023 roku – załącznik nr 3,
- wykonanie planu dochodów jednostek oświatowych i wydatków nimi finansowanych w 2023 r. – załącznik nr 4.

II. Wydatki bieżące.

Wydatki ogółem:

- plan	143 348 239,73 zł
- wykonanie	121 997 951,08 zł
% wykonanie	85,11 %

w tym:

wydatki bieżące:

- plan	95 528 067,22 zł
- wykonanie	87 012 488,03 zł
- % wykonanie	91,09 %

wydatki majątkowe:

- plan	47 820 172,51 zł
- wykonanie	34 985 463,05 zł
- % wykonanie	73,16 %

Wydatki bieżące

Realizacja planu wydatków bieżących w większości działów klasyfikacji budżetowej przebiegała zgodnie z planem.

W następujących działach wykonanie planu wydatków bieżących odbiegało od planu:

- W dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo” wykonanie planu wydatków ukształtowało się na poziomie 89,99 %. Przekazano otrzymaną dotację w pełnej wysokości na zwrot podatku akcyzowego dla producentów rolnych. Poniesiono wydatki za zużycie energii elektrycznej w punktach wiejskich. W 2023 roku nie zawarto umowy na dotację ze Spółką Wodną.
- W dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa” wydatki wykonano w 85,22 %. Zostały poniesione niższe niż zaplanowano wydatki na odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych, nie zostały wydatkowane środki na opłaty na rzecz budżetów JST.
- W dziale 750 „Administracja publiczna” wydatki realizowano w miarę potrzeb i wykonano w 87,65 %.
- W dziale 752 „Obrona narodowa” wydatki wykonano w 68,50 %. Nie realizowano planu wydatków w kwocie 500,00 zł na zabezpieczenie i przeprowadzenie szkolenia obronnego.
- W dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” wydatki realizowano w miarę potrzeb i wykonano w 78,86%.

- W dziale 757 „Obsługa długu publicznego” wykonanie wyniosło 81,36 %. Planowany do zaciągnięcia w 2023 roku kredyt został zaciągnięty 21 grudnia 2023 roku. W związku z powyższym odsetki od w/w kredytu wyniosły 4 655,22 zł.
- W dziale 758 „Różne rozliczenia” wykonanie wyniosło 0,09%.
Zgodnie z decyzją Ministra Finansów z dnia 10.07.2023r. znak sprawy ST3.4755.1.22.2023 przekazano odsetki od nienależnej części wyrównawczej subwencji ogólnej na 2023 rok w kwocie 258,00 zł.
W dziale 758 zostały zaplanowane rezerwy, które nie podlegają wydatkowaniu.
- W dziale 851 „Ochrona zdrowia” wydatki realizowano w miarę potrzeb i wykonano w 65,02 %.
- W dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” plan został zrealizowany na poziomie 73,36 %.
Przekazano w pełnej wysokości dotację na zadania z zakresu wypoczynku dzieci i młodzieży.
Zgodnie z otrzymanymi wnioskami, przekazano niższą niż zaplanowano dotację na dofinansowanie pobytu dzieci w niepublicznej placówce przedszkolnej, wymagającej stosowania wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.
- W dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” wydatki zrealizowano w 74,78 %.
Wykonano wydatki w kwocie 79 997,54 zł za odbiór i utylizację wyrobów zawierających azbest.
Wydatki za odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Tłuszcz wyniosły 5 778 305,11 zł.
Nie zostały poniesione wydatki w kwocie 1 000,00 zł na opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej oraz wydatki w kwocie 1 000,00 zł na opracowanie strategii rozwoju gminy Tłuszcz na lata 2023-2030.
Realizacja przedsięwzięć została przeniesiona na 2024 rok.

Wydatki majątkowe

Realizacja planu wydatków majątkowych wahała się od 0 % do 100,00 %.

Szczegółowe wykonanie wydatków budżetowych przedstawiają następujące załączniki do niniejszego sprawozdania:

- wykonanie planu wydatków bieżących za 2023 rok – załącznik nr 5,
- wykonanie planu wydatków majątkowych za 2023 rok – załącznik nr 6,
- wykonanie planu wydatków majątkowych według zadań w 2023 roku – załącznik nr 7,
- wykonanie planu wydatków związane z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w 2023 roku - załącznik nr 8,
- dotacje udzielone w 2023 roku z budżetu podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych – załącznik nr 9,
- wykonanie planu wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego w 2023 roku – załącznik nr 10,
- wykonanie planu dochodów i wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – załącznik nr 11,

- wykonanie dochodów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz wydatków na finansowanie zadań Gminy Tłuszcz w zakresie ochrony środowiska – załącznik nr 12,
- zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonane w trakcie roku budżetowego 2023 – załącznik nr 13,
- stopień zaawansowania realizacji programów i zadań wieloletnich – załącznik nr 14,
- informacja uzupełniająca do sprawozdania rocznego z wykonania budżetu- załącznik nr 16,

Gmina nie udzielała gwarancji ani poręczeń.

III. Planowana i wykonana kwota deficytu/nadwyżki budżetowej.

Według stanu na dzień 31.12.2023 roku w Gminie Tłuszcz wystąpił deficyt budżetowy w kwocie 6 188 130,35 zł.

IV. Planowane i wykonane przychody i rozchody budżetu Gminy.

W budżecie Gminy na dzień 31.12.2023 r. zaplanowano przychody w łącznej kwocie **29 135 088,13 zł**, w tym:

- 1) w kwocie **3 000 000,00 zł** z zaciąganych pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu,
- 2) w kwocie **10 272 332,65 zł** z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu,
- 3) w kwocie **2 677 100,00 zł** z zaciąganych kredytów na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek,
- 4) w kwocie **13 149 106,65 zł** z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach,
- 5) w kwocie **36 548,83 zł** ze środków wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadani finansowanego z udziałem tych środków.

W 2023 roku zrealizowano przychody w kwocie **41 073 171,62 zł**, w tym:

- 1) w kwocie **3 000 000,00 zł** z zaciąganych pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu,
- 2) w kwocie **21 107 714,07 zł** z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu,
- 3) w kwocie **2 677 100,00 zł** z zaciąganych kredytów na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek,
- 4) w kwocie **14 254 462,53 zł** z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi

zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach,

- 5) w kwocie **33 895,02 zł** ze środków wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadani finansowanego z udziałem tych środków.

Kwota rozchodów zaplanowanych w budżecie Gminy wyniosła **2 677 100,00 zł** na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek, w tym na spłatę pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie **258 000,00 zł**.

W 2023 roku zrealizowano rozchody w kwocie **2 677 100,00 zł** z tytułu spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek, w tym na spłatę pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie **258 000,00 zł**.

Na dzień 31.12.2023 roku zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek wynoszą **55 745 393,12 zł**.

Na dzień 31.12.2023 r. Gmina Tłuszcz nie posiadała zobowiązań wymagalnych.

Szczegółowe wykonanie planu przychodów i rozchodów budżetu Gminy Tłuszcz przedstawia załącznik do niniejszego sprawozdania:

- wykonanie planu przychodów i rozchodów budżetu Gminy Tłuszcz w 2023 roku- załącznik nr 17.

V. Przychody i koszty zakładu budżetowego.

Przychody Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu wyniosły 5 810 457,62 zł, w tym:

- wpływy z usług 5 796 123,43 zł,
- odsetki 13 508,26 zł,
- pozostałe dochody 825,93 zł.

Koszty stanowiły kwotę 5 719 545,89 zł, w tym:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi 2 623 845,99 zł,
- podatek VAT 64 571,86 zł.

Dotację celową na inwestycje przeznaczono na Uzupełnienie i modernizację infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej w Gminie Tłuszcz kwota 9 550,00 zł.

Stan środków pieniężnych na dzień 31.12.2023 wyniósł 242 072,74 zł.

Stan środków obrotowych netto na dzień 31.12.2023 wyniósł -67 556,34 zł, na które mają wpływ między innymi zobowiązania i inne rozliczenia w kwocie 775 114,04 zł.

Szczegółowe wykonanie przychodów i kosztów zakładu budżetowego przedstawia załącznik do niniejszego sprawozdania:

- wykonanie przychodów i kosztów zakładu budżetowego w 2023 roku – załącznik nr 15.